

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ured za borbu protiv korupcije i
upravljanje kvalitetom

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Уред за борбу против корупције и
управљање квалитетом

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Anti-Corruption and Quality Control Office

Informacija o provođenju Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo

Sarajevo, 30. decembar 2022. godine

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-277, Fax: + 387 (0) 33 562-217
Web: <http://vlada.ks.gov.ba>, E-mail: uk@uk.ks.gov.ba

Sadržaj

<u>I</u>	<u>Uvod</u>	3
	<u>Cilj izrade Informacije</u>	4
<u>II</u>	<u>Provedba Zakona</u>	4
<u>III</u>	<u>Izdavanje prekršajnih naloga</u>	10
<u>IV</u>	<u>Provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija</u>	12
<u>V</u>	<u>Završna izlaganja</u>	16

I Uvod

Skupština Kantona Sarajevo donijela je 17.04.2019. godine Zakon o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 18/19 i 12/22; u daljem tekstu: Zakon), a koji je stupio na snagu 11.05.2019. godine. Za razliku od mnogih drugih zakona o kojima je odlučivala Skupština Kantona Sarajevo, ovaj Zakon je donijet jednoglasno. Donošenje ovog Zakona i njegovo provođenje trebalo bi, pored nepobitnih aktikoruptivnih dejstava, doprinjeti i podizanju nivoa povjerenja građana u nepristrasno, časno i profesionalno obavljanje imenovanih javnih funkcija u institucijama u Kantonu Sarajevo. Kanton Sarajevo je prvi u Bosni i Hercegovini detektovao potrebu za donošenjem jednog ovakvog antikoruptivnog zakona, čija bi svrha bila uspostava sistema transparentnosti i javne kontrole rada nosioca javnih funkcija, zaštita integriteta, sprečavanje sukoba interesa i koruptivnog djelovanja, kao i sprečavanje nezakonitog bogaćenja nosioca javnih funkcija.

Zakonom je propisano da je Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ured) nadležan za provođenje istog, što podrazumijeva ovlaštenje za prikupljanje, provjeru i obradu podataka o imovini nosioca javnih funkcija, te uspostavljanje i vođenje Registra podataka o imovini (u daljem tekstu: Registar).

Kako nam je dosadašnja provedba Zakona pokazala da bi se on trebao korigovati, kako bi se njegova primjena učinila jednostavnijom i efikasnijom, Ured je inicirao izmjene i dopune ovog Zakona, izradio tekst izmjena i dopuna ovog propisa, te iste uz obrazloženje poslao Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo. Nakon provedene zakonodavne procedure Skupština Kantona Sarajevo usvojila je 15.03.2022. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Usvojenim izmjenama i dopunama ovog zakona izjednačavaju se novčane kazne za neprijavljivanje imovine po različitim osnovama, propisuje posebno krivično djelo “Davanje lažnih podataka o imovini i prihodima” kojim se pravi jasna distinkcija između prekršaja i krivičnog djela predviđenog za povredu ovog zakona, te unapređuje sistem prijavljivanja imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Izmjene i dopune ovog propisa predviđaju da nosioci javnih funkcija u Kantonu Sarajevo prijavu imovine mogu izvršiti na dva načina.

Prvi način je prijavljivanje imovine na Obrascu prijave imovine. Nakon popunjavanja Obrasca prijave imovine, nosilac javne funkcije isti potpisuje i dostavlja Uredu, preporučenom poštom na adresu Ureda ili neposredno u službene prostorije Ureda. Izmjenama i dopunama Zakona izmjenjen je i sam izgled Obrasca za prijavu imovine, tj. objedinjen je stari obrazac prijave imovine sa dodatnom tabelom, tako da se sada prijava vrši samo na jednom obrascu.

Drugi način je prijava imovine na elektronskom obrascu. Zahtjev za prijavu imovine na elektronskom obrascu nosilac javne funkcije podnosi putem poveznice/ikone „PRIJAVA IMOVINE (Elektronski obrazac)“, koja se nalazi na početnoj stranici Informacionog sistema Ureda (www.anticorruptiks.com). Nakon podnošenja zahtjeva, nosilac javne funkcije na svoj e-mail dobija pristupnu šifru za pristup elektronskom obrascu. Poslije unosa podataka u elektronski obrazac i njihovog pohranjivanja/spremanja nosilac javne funkcije isti štampa, potpisuje i dostavlja Uredu. Podaci o imovini koje je nosilac javne funkcije unio u elektronski obrazac neposredno se objavljuju na internetskoj stranici Ureda. Novim načinom prijave imovine i unosa podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo uvode se dostignuća informatičkih tehnologija u ovaj proces, te se ovi postupci moderniziraju i čine efikasnijim. Već ranije je Ured u okviru svog Informacionog sistema razvio web aplikaciju za direktni unos podataka o imovini od strane nosioca javne funkcije.

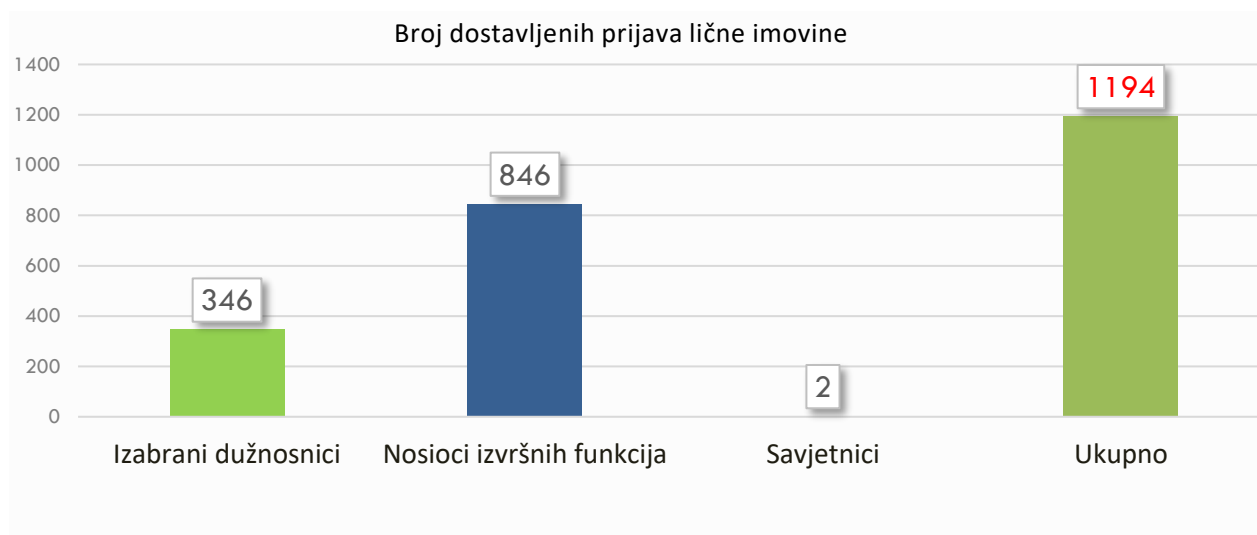
Cilj izrade Informacije

Ured svakih šest mjeseci, u skladu sa članom 7. Zakona, podnosi Informaciju Skupštini Kantona Sarajevo, kojom skupštinske zastupnike upoznaje sa radom Ureda na provođenju ovog antikorupcijskog Zakona. Ovo je sedma po redu Informacija u kojoj ćemo navesti najznačajnije aktivnosti koje se odnose na provođenje Zakona iz nadležnosti Ureda u 2022. godini, te informisati zastupnike o do sada poduzetim aktivnostima, prikupljenim podacima i informacijama sa kojim se Ured susreće pri provedbi Zakona, a u skladu sa nadležnostima utvrđenim ovim Zakonom. Ured ove informacije objavljuje i na svojoj web stranici. Članom 7. Zakona, propisano je da Skupština prati rad Ureda, razmatra informacije Ureda, te druga pitanja oko provođenja ovog Zakona. U skladu sa navedenim članom Zakona, Skupština se ne smije miješati u rad Ureda, niti tražiti informacije o pojedinačnim slučajevima. Također, za potrebe praćenja nadzora nad ovim Zakonom, Skupština može zatražiti posebne izvještaje o aktivnostima iz nadležnosti Ureda. Sjednica Skupštine Kantona Sarajevo je otvorena za javnost, kada se razmatra informacija Ureda.

II Provedba Zakona

U 2022. godini, Ured je zaprimio ukupno 1194 prijave imovine nosioca javnih funkcija, po svim osnovama (prilikom preuzimanja dužnosti, godišnje prijavljivanje imovine, poslije završetka dužnosti i na zahtjev Ureda). U skladu sa članom 4. Zakona, Ured je u Registru podataka o imovini sve nosioce javnih funkcija podijelio na izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike. U nastavku ovog dokumenta prezentirani su statistički prikazi podataka o imovini nosioca javnih funkcija, sadržani u Registru podataka o imovini, kao i grafički prikazi istih.

Grafikon 1: Grafički prikaz dostavljenih prijava imovine po dužnosnicima

Izabranim dužnosnicima smatraju se zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo, vijećnici u Gradskom vijeću Grada Sarajevo i vijećnici u općinskim vijećima općina na teritoriji Kantona Sarajevo. Izabrani dužnosnici su poslali 346 prijavi imovine, što čini 28,98% od ukupno zaprimljenih prijavi.

Nosioцима izvršnih funkcija smatra se premijer Kantona Sarajevo i članovi Vlade Kantona Sarajevo, gradonačelnik Grada Sarajevo i općinski načelnici općina na teritoriji Kantona Sarajevo, rektor Univerziteta u Sarajevu, direktori, izvršni direktori, pomoćnici direktora agencija, fondova,

javnih preduzeća, javnih ustanova i institucija koji se imenuju ili postavljaju na mandatni period, zamjenici direktora agencija, fondova, javnih preduzeća, javnih ustanova i institucija, predsjednici i članovi skupština javnih preduzeća, punomoćnici Vlade za vršenje ovlaštenja skupštine u javnim preduzećima, predsjednici i članovi nadzornih odbora javnih preduzeća, predsjednici i članovi upravnih i nadzornih odbora agencija, fondova, javnih ustanova i drugih institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo ili u kojima Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo ili općina na teritoriji Kantona Sarajevo učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala, kao i druga lica, koja su izabrana i imenovana, ili je za njihov izbor ili imenovanje data saglasnost od strane Skupštine, Gradskog vijeća, općinskog vijeća, Vlade, Gradonačelnika ili načelnika. Nosiocima izvršnih funkcija smatraju se i vršioci dužnosti prethodno pobrojanih izvršnih funkcija. Nosioci izvršnih funkcija su poslali 846 prijava ili 70,85% prijava.

Savjetnicima se smatraju savjetnici izabranih dužnosnika i nosioca izvršnih funkcija koji se imenuju po *lex specialis* propisima. Dva savjetnika su prijavila imovinu, što je 0,17% od ukupno pristiglih prijava.

Tabela 1: Tabelarni prikaz nosioca javnih funkcija po funkciji

Nosioci javne funkcije	Broj nosilaca	Procentualno
Izabrani dužnosnici	346	28,98%
Nosioci izvršnih funkcija	846	70,85%
Savjetnici	2	0,17%
UKUPNO	1194	100%

Kako smo u uvodu napomenuli, u izmjenama i dopunama Zakona predviđena je prijava podataka o imovini i na elektronskom obrascu koji je dostupan na internetskoj stranici Ureda (www.anticorruptiks.com). Ured je izradio posebno uputstvo kojim je detaljno opisan način popunjavanja elektronskog obrasca. Uputstvo je objavljeno u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“, a dostupno je i na internet stranici Ureda. Kako bi olakšao ovaj inovativni način prijave imovine Ured je izradio i video uputstvo o načinu popunjavanja i dostavljanja elektronskog obrasca prijave imovine. Na prijavu imovine na elektronskom obrascu odlučila su se 24 nosioca javnih funkcija, što je 2,01% svih zaprimljenih prijava u 2022. godini. Ovaj način prijave dostupan je nosiocima javnih funkcija od aprila 2022. godine, te je za očekivati da će se sve veći broj lica koja prijavljuju imovinu odlučivati za ovaj način prijave.

Tabela 2: Tabelarni prikaz načina prijave imovine

Način prijave	Broj nosilaca	Procentualno
Obrazac prijave imovine	1170	97,99%
Elektronski obrazac	24	2,01%
UKUPNO	1194	100%

Prema nivoima vlasti, među nosioce javnih funkcija kantonalnog nivoa vlasti spadaju zastupnici u Skupštini, premijer i članovi Vlade, direktori, predsjednici i članovi skupština, nadzornih i upravnih odbora agencija, javnih preduzeća, javnih ustanova i institucija čiji je osnivač Kanton Sarajevo, koji su izabrani ili imenovani ili za čiji je izbor ili imenovanje data saglasnost od strane zakonodavnog organa Kantona Sarajevo. Nosioca javnih funkcija sa kantonalnog nivoa vlasti koji su dostavili prijavu imovine u 2022. godine je 856, što predstavlja 71,69%. Nosioci javnih funkcija gradskog nivoa vlasti su gradonačelnik Grada Sarajevo, vijećnici u Gradskom vijeću Grada Sarajeva, direktori, predsjednici i članovi skupština, predsjednici i članovi upravnih i nadzornih odbora gradskih javnih preduzeća i ustanova. Prijavu imovine je poslalo 30 nosioca javne funkcije gradskog nivoa vlasti, što

čini 2,51% ukupno pristiglih prijava. Nosioци javnih funkcija općinskog nivoa vlasti su načelnici općina na teritoriji Kantona Sarajevo, vijećnici u općinskim vijećima općina na teritoriji Kantona, direktori, predsjednici i članovi skupština, predsjednici i članovi upravnih i nadzornih odbora općinskih javnih preduzeća i ustanova. Uredu su pristigle 308 prijava od strane nosioca javnih funkcija općinskog nivoa vlasti, što je 25,80%.

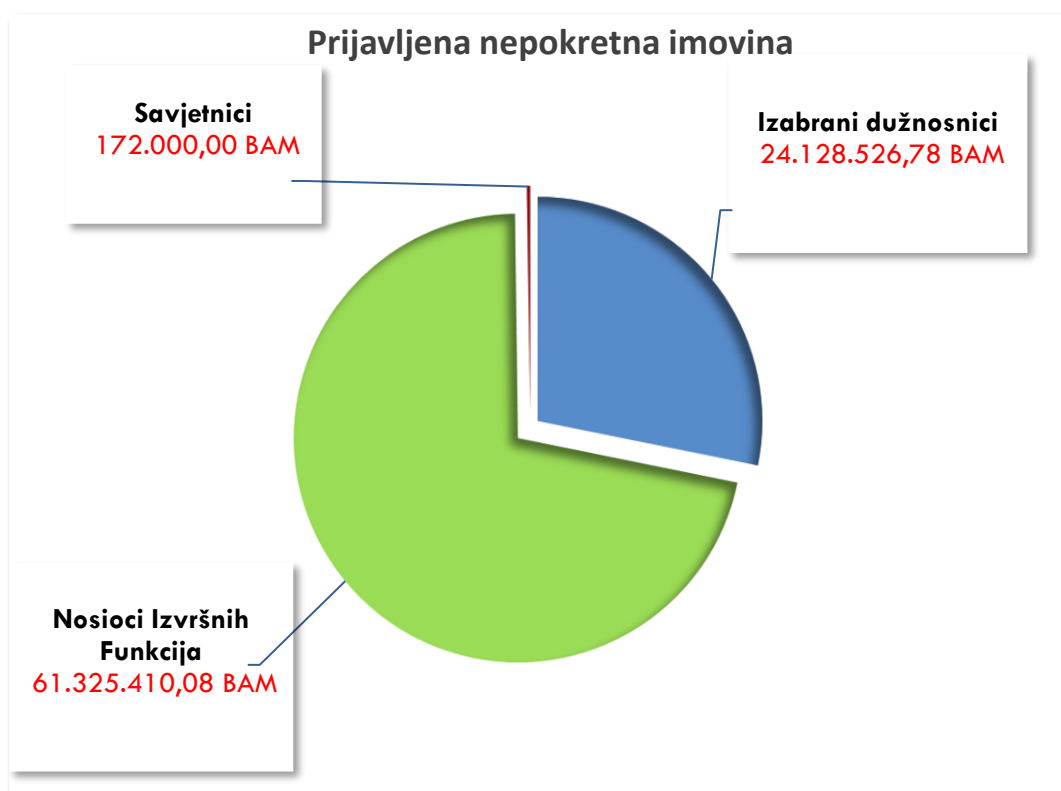
Tabela 3: Tabela prikaz nosioca javnih funkcija po nivou vlasti

Nosioци javne funkcije	Broj nosilaca	Procentualno
Kantonalni nivo	856	71,69 %
Gradski nivo	30	2,51%
Općinski nivo	308	25,80%
UKUPNO	1194	100%

Prijava imovine nosioca javnih funkcija između ostalog sadrži informacije o pravu vlasništva na nepokretnim stvarima u zemlji i inostranstvu.

Ukupna pretpostavljena vrijednost (unosi je nosilac javne funkcije u trenutku popunjavanja Obrasca prijave imovine izraženu u KM) prijavljene nepokretne imovine 1194 nosioca javnih funkcija koji su u 2022. godini prijavili imovinu je 85.625.936,86 KM. Vrijednost prijavljene nepokretne imovine nosioca izvršnih funkcija je 61.325.410,08 KM ili 71,62%, dok je vrijednost nepokretne imovine izabranih dužnosnika 24.128.526,78 KM ili 28,18%. Vrijednost prijavljene nepokretne imovine savjetnika iznosi 172.000,00 KM, što je 0,20% vrijednosti ukupno prijavljene nepokretne imovine.

Grafikon 2: Grafički prikaz prijavljene nepokretne imovine po dužnosnicima

Prijava imovine nosioca javnih funkcija sadrži i informacije o pravu vlasništva nad pokretnim stvarima koje podliježu registraciji kod nadležnih organa u zemlji i inostranstvu, kao i pravo vlasništva na pokretnim stvarima u vrijednosti većoj od 5.000,00 KM u zemlji i inostranstvu. Ukupna vrijednost prijavljene pokretne imovine svih nosioca javnih funkcija koji su prijavili imovinu u 2022. godini iznosi 16.145.359,00 KM. Vrijednost prijavljene pokretne imovine nosioca izvršnih funkcija je 11.183.067,00 KM ili 69,26%. Vrijednost pokretne imovine izabranih dužnosnika je 4.929.292,00 KM ili 30,54%, dok je vrijednost prijavljene pokretne imovine savjetnika 33.000,00 KM ili 0,20%.

Grafikon 3: Grafički prikaz prijavljene pokretne imovine po dužnosnicima

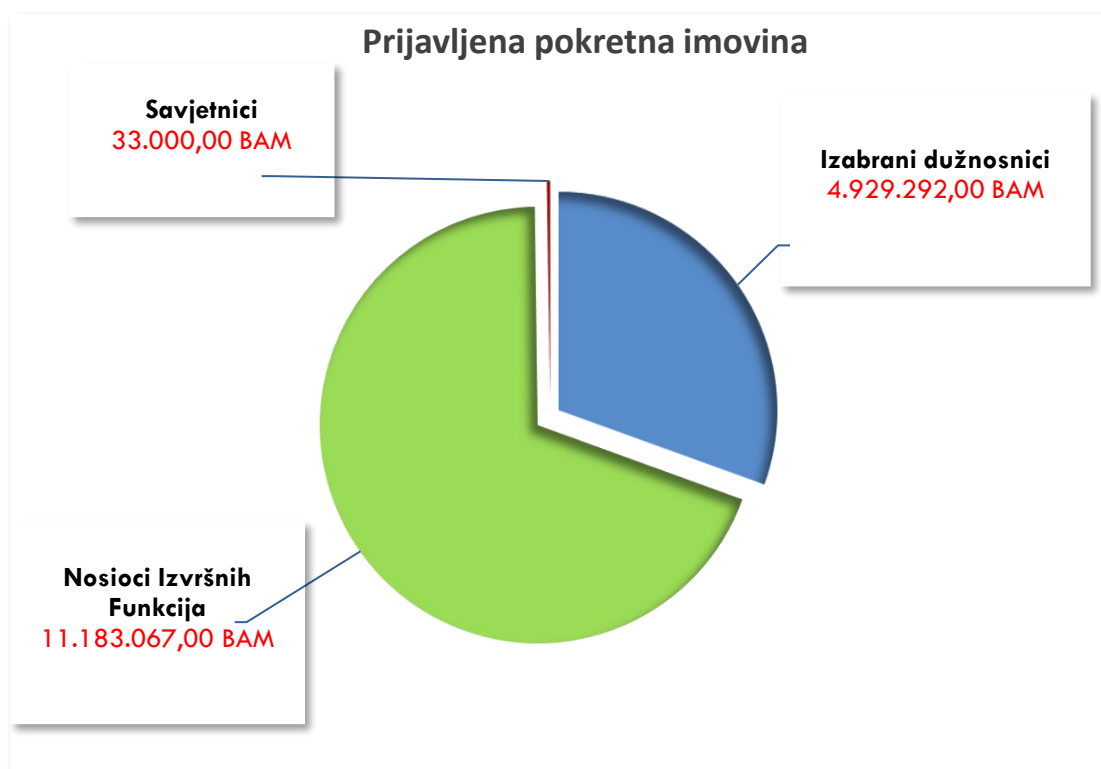

Tabela 4: Tabela prikaz vrijednosti prijavljene imovine nosioca javnih funkcija

	Izabrani dužnosnici	Nosioi izvršnih funkcija	Savjetnici	UKUPNO
Vrijednost nepokretne imovine	24.128.526,78 KM	61.325.410,08 KM	172.000,00 KM	85.625.936,86 KM
Procenat	28,18%	71,62%	0,20%	100%
Vrijednost pokretne imovine	4.929.292,00 KM	11.183.067,00 KM	33.000,00 KM	16.145.359,00 KM
Procenat	30,54%	69,26%	0,20%	100%

Nosioci javnih funkcija između ostalog u svojoj prijavi imovine obavezni su navesti informacije o izvoru i visini godišnjih novčanih prihoda u zemlji i inostranstvu, s tim što navode iznos i vrstu izvora svakog prihoda. Ukupni godišnji prihodi nosioca javnih funkcija koji su prijavili imovinu u ovoj godini su 32.906.134,11 KM.

Prihodi nosioca izvršnih funkcija su 22.330.026,28 KM ili 67,86%. Prihodi izabranih dužnosnika koji su prijavili imovinu su 10.498.807,83 ili 31,91%. Prihodi savjetnika su 77.300,00 KM, što predstavlja 0,23% ukupno prijavljenih prihoda.

Grafikon 4: Grafički prikaz godišnjih prihoda nosioca javnih funkcija (u KM)

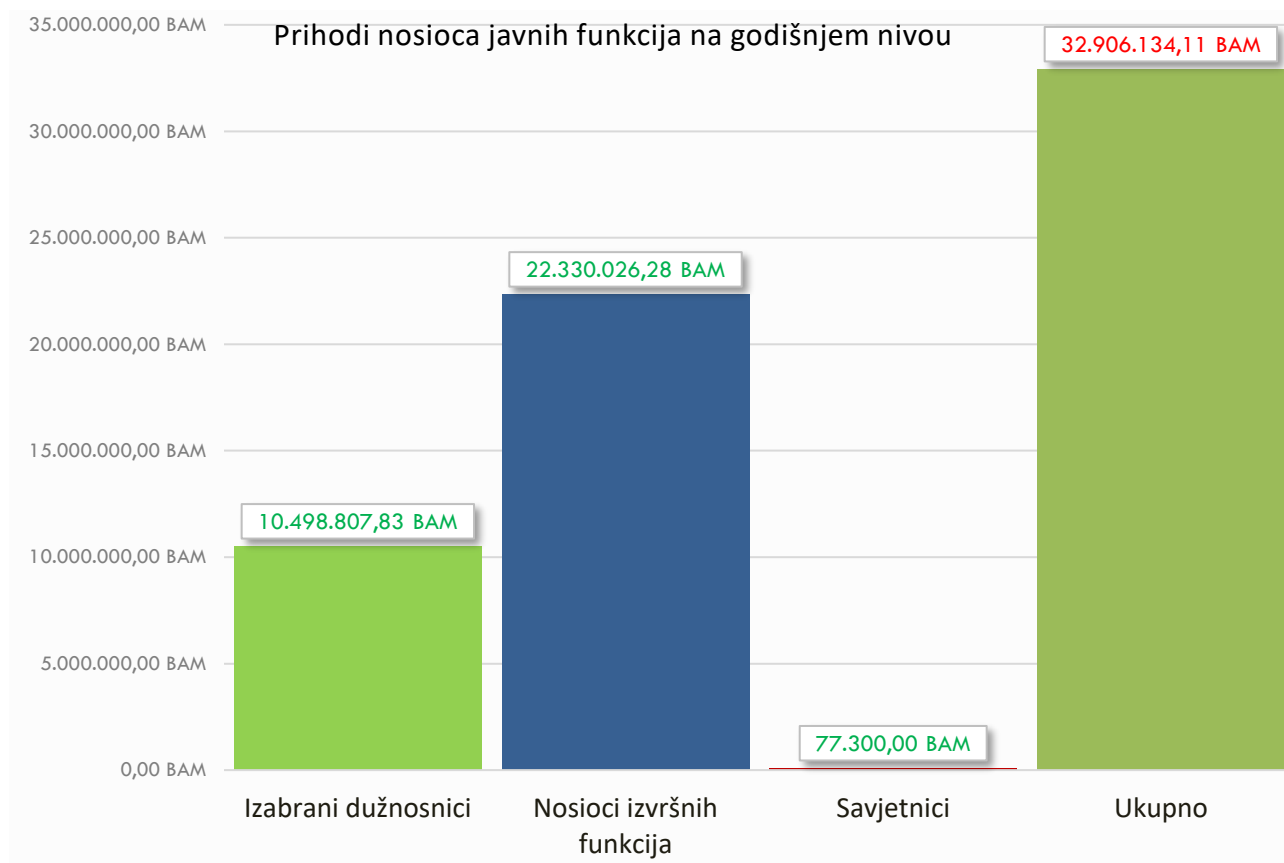

Tabela 5: Tabelarni prikaz godišnjih prihoda nosioca javnih funkcija

Nosioци javne funkcije	Godišnji prihod	Procentualno
Izabrani dužnosnici	10.498.807,83 KM	31,91%
Nosioци izvršnih funkcija	22.330.026,28 KM	67,86%
Savjetnici	77.300,00 KM	0,23%
UKUPNO	32.906.134,11 KM	100%

Nosioци javnih funkcija dužni su prijaviti finansijske obaveze, tj. dugovanja prema pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu u iznosu većem od 5.000,00 KM. Ukupan iznos finansijskih obaveza nosioca javnih funkcija je 32.139.496,91 KM, od čega 26.206.407,91 KM ili 81,54% su finansijske obaveze nosioca izvršnih funkcija. Obaveze izabranih dužnosnika su 5.933.089,00 KM ili 18,46%, dok savjetnici koji su prijavili imovinu u ovoj godini nisu prijavili finansijske obaveze prema trećim licima.

Grafikon 5: Grafički prikaz finansijskih obaveza nosioca javnih funkcija

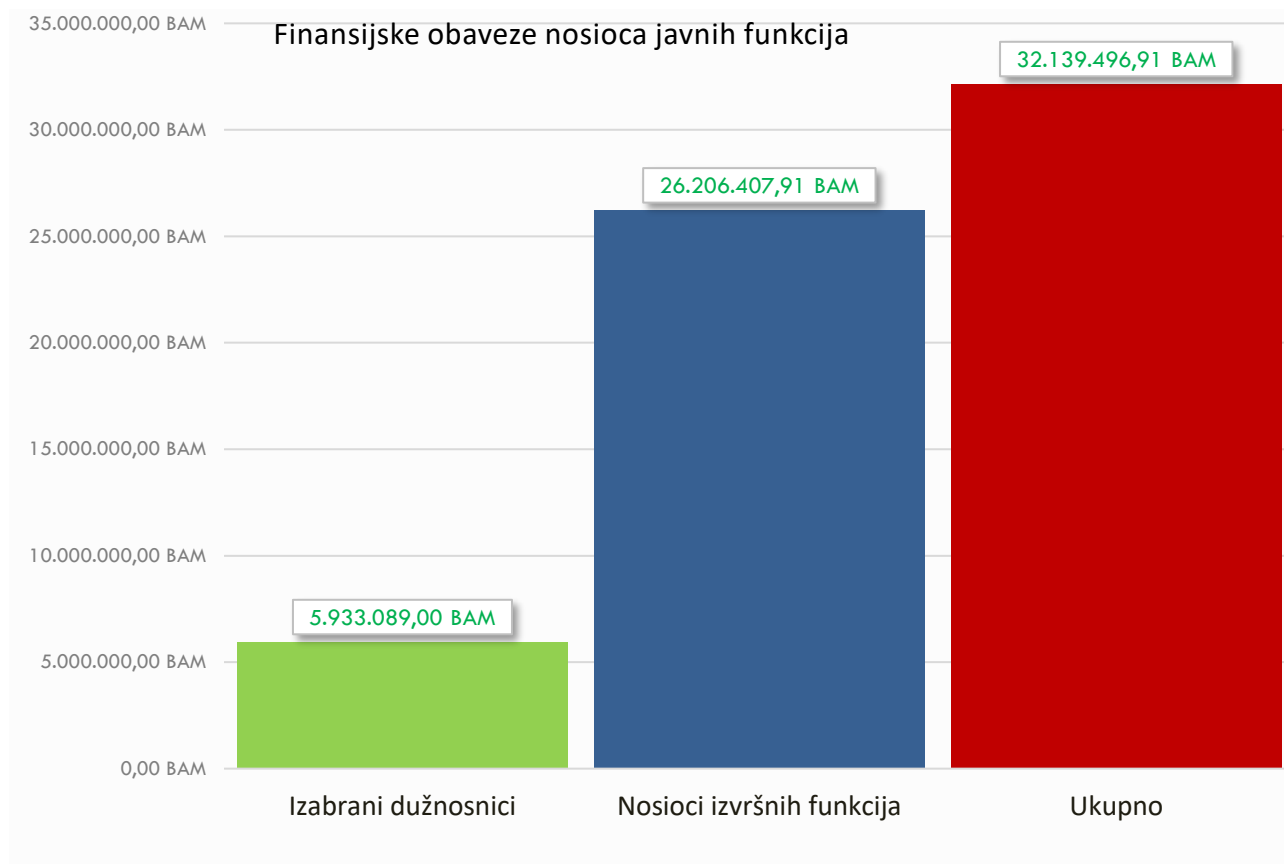

Tabela 6: Tabela prikaz finansijskih obaveza nosioca javnih funkcija

Nosioци javne funkcije	Finansijske obaveze	Procentualno
Izabrani dužnosnici	5.933.089,00 KM	18,46%
Nosioци izvršnih funkcija	26.206.407,91 KM	81,54%
UKUPNO	32.139.496,91 KM	100%

Nosioци javnih funkcija koji su u toku 2022. godine poslali prijavu imovine su prijavili imovinu i za 1215 bliskih srodnika. Po Zakonu bliskim srodnikom smatraju se bračni i vanbračni drug, dijete, majka, otac, usvojilac i usvojenik nosioca javne funkcije. Nosilac javne funkcije prijavljuje imovinu za bliskog srodnika kada neko od srodnika ima registrovanu imovinu na svoje ime, te njihovu prijavu prilaže uz svoju, na zasebnom Obrascu.

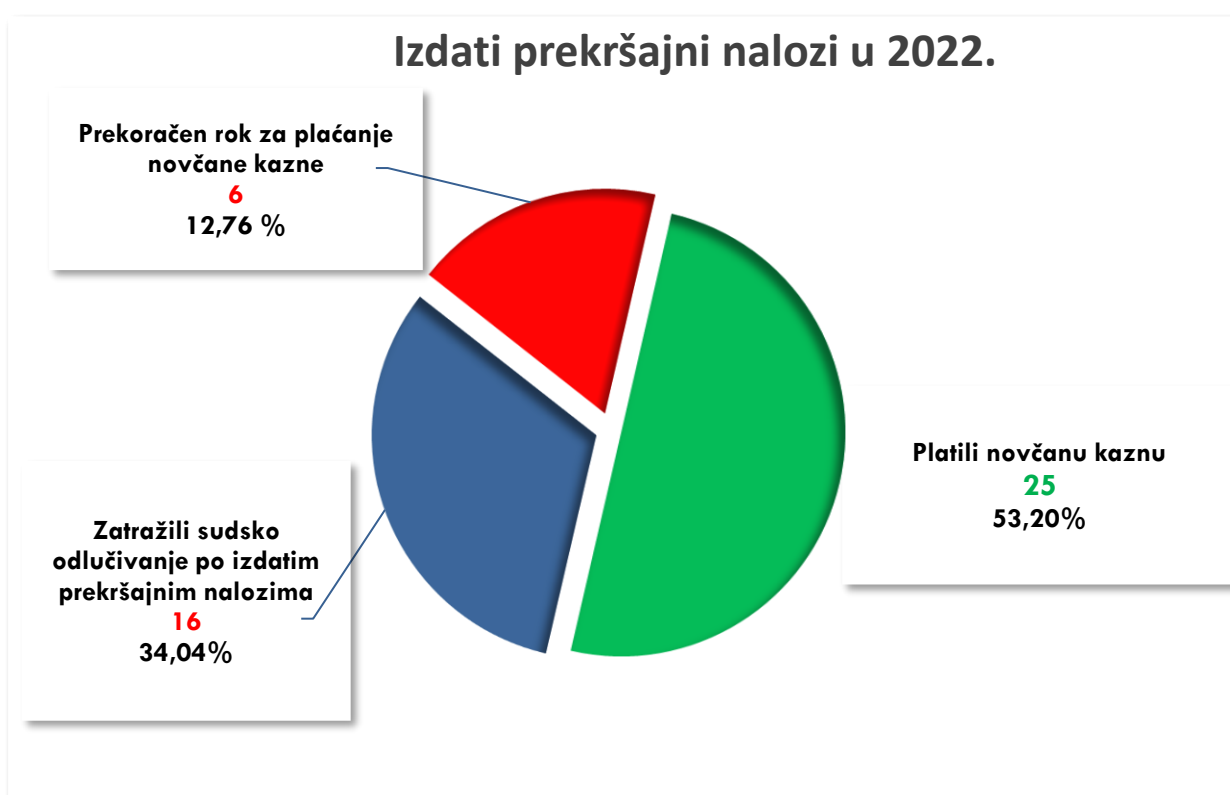
Poklon po Zakonu predstavlja svaku isplatu, djelovanje, uslugu ili predmet od vrijednosti učinjene izravno primatelju, bez naknade ili očekivanja naknade. Pokloni primljeni od bliskog srodnika, kao i pokloni čija vrijednost ne prelazi 200,00 KM nisu obuhvaćeni Zakonom. Nijedan nosioц javne funkcije u izvještajnom periodu nije prijavio primanje poklona u smislu ovog zakona.

III Izdavanje prekršajnih naloga

Provođenje Zakona podrazumijeva nadležnost Ureda da izdavanjem prekršajnog naloga kazni nosioce javnih funkcija za kršenje obaveza utvrđenih Zakonom i to ukoliko kasne sa godišnjim prijavljivanjem imovine, ne prijave imovinu prilikom preuzimanja dužnosti, ne prijave imovinu poslije završetka javne funkcije ili ne prijave imovinu na zahtjev Ureda.

U toku 2022. godine, Ured je izdao 47 prekršajnih naloga od kojih je 25 lica platilo novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 12.500,00 KM, 16 lica je zatražilo sudsko odlučivanje. Preostalih šest lica je prekoračilo rok za plaćanje 50% kazne, kao i za traženje sudskog odlučivanja, te im je izrečena kazna uvećana za 20 KM dodatne takse za naplatu, a u skladu za članom 58. stav (2) Zakona o prekršajima FBiH.

Grafikon 6: Grafički prikaz izdatih prekršajnih naloga u 2022. godini

Ured je u dosadašnjem radu, od početka primjene Zakona izdao ukupno **316 prekršajnih naloga** nosiocima javnih funkcija.

U 2020. godini Ured je izrekao 227 prekršajnih naloga nosiocima javnih funkcija u iznosu od 1.000 KM.

U 2021. godini Ured je izrekao 42 prekršajna naloga, s tim što je u 35 slučajeva izrečena kazna od 1.000 KM, dok je kod preostalih 7 kazna iznosila 3.000 KM jer se radilo o ponovljenom prekršaju u skladu sa članom 21. stavom (2) Zakona.

Tabela 7: Tabela prikaz prekršajnih naloga po godinama

	Broj izdatih naloga	Platili kaznu	Tražili sudsko odlučivanje
2020. godina	227	153	46
2021. godina	42	28	9
2022. godina	47	22	16
UKUPNO	316	203	71

Po prekršajnim nalozima Ureda u budžet Kantona Sarajevo do sada je, od početka primjene Zakona ukupno uplaćen iznos od **120.880,00 KM**.

Sudsko odlučivanje po prekršajnim nalozima Ureda je ukupno traženo **71 put**. U 2020. godini 46, u 2021. godini 9, te u 2022. godini 16 puta. Do sada je pred sudom završeno 57 prekršajnih postupaka, sa različitim sudskim odlukama.

U svih 57 postupaka, donesena su rješenja kojim su okrivljeni oglašeni odgovornim za prekršaj, te je sud cijeneći sve okolnosti izrekao različite sankcije. Napominjemo da su povodom pet rješenja izrečenih od strane Općinskog suda u Sarajevu, u skladu sa zahtjevima okrivljenih, dozvoljeni povrati u pređašnje stanje.

Tabela 8: Tabela prikaz sudskih odluka po prekršajnim nalozima Ureda

Izrečena sankcija	Broj odluka	Iznos novčane kazne
Novčana kazna od 1.500 KM	1	1.500 KM
Novčana kazna od 1.000 KM	5	5.000 KM
Novčana kazna od 500 KM	5	2.500 KM
Novčana kazna od 400 KM	1	400 KM
Novčana kazna od 350 KM	1	350 KM
Novčana kazna od 300 KM	14	4.200 KM
Novčana kazna od 250 KM	3	750 KM
Novčana kazna od 200 KM	11	2.200 KM
Novčana kazna od 120 KM	1	120 KM
Novčana kazna od 100 KM	4	400 KM
UKOR	5	-
USLOVNA OSUDA	6	-
UKUPNO	57	17.420 KM

Po sudskim odlukama do sada (od početka primjene zakona) je izrečen iznos od **17.420,00 KM** novčanih kazni.

Ured nema podatke o izvršenju novčanih kazni izrečenih na osnovu Rješenja suda kojima su okrivljeni oglašeni odgovornim, iz razloga što je članom 102. stav (1) Zakona o prekršajima, propisano da sve novčane kazne i troškovi postupka izrečeni na temelju konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravomoćnog i izvršnog rješenja o prekršaju upisat će se u Registar novčanih kazni i biti evidentirani kao dug koji kažnjenik duguje odgovarajućoj razini vlasti kojoj se plaća. Članom 104. stav (2) istog Zakona propisano je da će sudovi pratiti izvršenje novčanih kazni i drugi mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

Od 16 zahtjeva za sudsko odlučivanje po prekršajnim nalozima iz 2022. godine, do sada su okončana 3 postupka, zaprimljena su tri poziva za pretres pred sudom, dok za ostalih deset još uvijek čekamo poziv sa Općinskog suda u Sarajevu.

Tabela 9: Tabela prikaz sudskih odluka po prekršajnim nalogima iz 2022. godine

Izrečene sankcije povodom prekršajnih naloga iz 2022. godine	Broj odluka	Iznos novčane kazne
Novčana kazna od 250 KM	2	500 KM
Novčana kazna od 200 KM	1	200 KM
UKUPNO	3	700 KM

IV Provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija

Provedba Zakona, kao jednu od osnovnih aktivnosti podrazumijeva i provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Upravo zbog ove aktivnosti i nadležnosti Ureda u njenom provođenju ovaj Zakon ima specifičan značaj i po tome je jedinstven u pravnom prostoru naše države, jer se prvi put u historiji naše države jednim zakonom, kumulativno, propisuje obaveza nosioca javnih funkcija da prijave imovinu i poklone, predviđaju sankcije za neprijavlivanje i vrše provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija. Provjera podataka o imovini nosioca javnih funkcija obuhvata i provjeru podataka o imovini njihovih bliskih srodnika.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, koji je stupio na snagu 01.04.2022. godine u članu 14. propisuje da će Vlada u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, na prijedlog Ureda, uskladiti Uredbu o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 25/19 i 19/22) sa odredbama Zakona. Između ostalog, zbog ovog je Ured pristupio izradi prijedloga izmjena Uredbe o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo kako bi pomenuta uredba bila usklađena sa izmjenama i dopunama zakona. Izmjene i dopune Uredbe Vlada Kantona Sarajevo je usvojila 28.04.2022. godine.

Usvojenim Izmjenama i dopunama Uredbe o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, reguliše se i novi način prijave imovine putem elektronskog obrasca.

Praksa u provođenju Zakona je pokazala da broj od 200 provjera nije adekvatan, jer ovaj broj provjera ne dozvoljava kvalitetno, slojevito i potpuno provjeravanje podataka o imovini i prihodima za 200 nosioca javnih funkcija i njihovih bliskih srodnika, čime se broj lica čija se imovina provjerava povećava i na 500. Zbog ove činjenice izmjenama Uredbe o uspostavljanju i vođenju Registra ličnih podataka o imovini i postupku provjere imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo propisivana je obaveza Uredu da u toku svake kalendarske godine izvrši najmanje 100 provjera podataka o imovini i poklonima, izvorima i vrsti prihoda kojim je imovina kupljena, za najmanje 100 nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo i njihovih bliskih srodnika. Propisani broj je minimum provjera koje je Ured obavezan izvršiti u toku kalendarske godine i isti ne isključuje mogućnost da Ured izvrši i veći broj ovih provjera, shodno raspoloživim ljudskim kapacitetima Ureda, okolnostima i vremenu za izvršavanje ovih aktivnosti. Smanjenjem broja provjera povećava se kvalitet provjera na uštrb kvantiteta.

Sam postupak provjere sastoji se od niza radnji Ureda, počevši od donošenja rješenja o provjeri do sačinjavanja izvještaja o rezultatima izvršene provjere. Nakon okončanja postupka prikupljanja isprava i dokaza o vlasništvu nad imovinom nosioca javne funkcije i njegovih srodnika, kao i dokaza o prihodima, rashodima i finansijskim obavezama subjekta provjere, službeno lice Ureda pristupa analizi prikupljene dokumentacije. Nakon analize ovlašteno lice Ureda upućuje dopis nosiocu čija se

imovina provjeravala, kojim mu se omogućava da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima utvrđenim provjerom, nakon čega se sačinjava izvještaj o izvršenoj provjeri.

Ured je do sada u 2022. godini pokrenuo postupak provjere podataka o imovini 105 nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Do pisanja ove Informacije 102 provjere su okončane, tj. prikupljeni su svi podaci, dok su tri provjere još uvijek u toku i čekaju se odgovori pojedinih institucija.

Tabela 10: Tabela prikaz okončanih postupaka provjere imovine

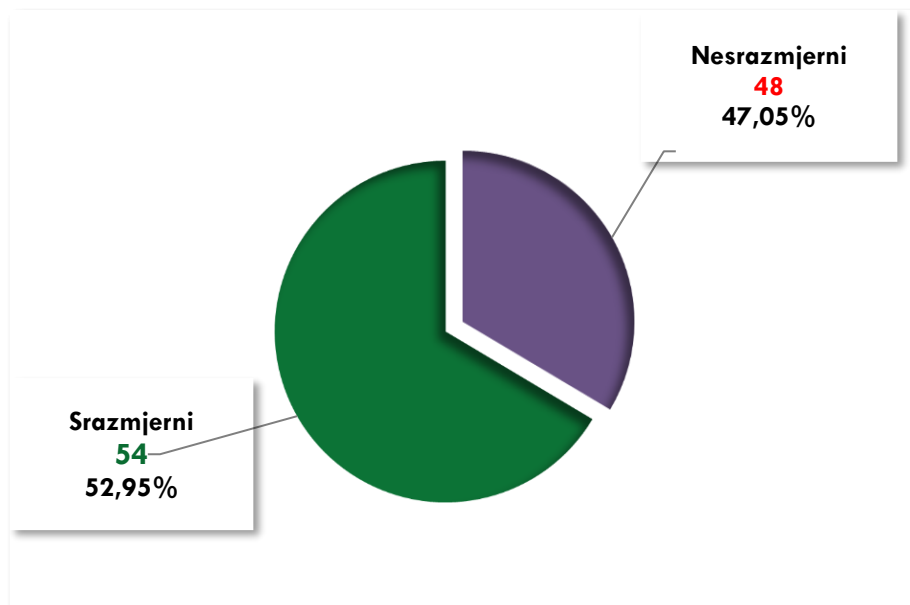
UKUPNO PROVJERA	Okončano	Procentualno
105	102	97,14%

Kod 54 završene provjere nije utvrđen nikakav nesrazmjer između prijavljene imovine i imovine utvrđene provjerom, dok je u 48 slučajeva utvrđen određeni nesrazmjer.

Tabela 11: Tabela prikaz utvrđenog (ne)srazmjera

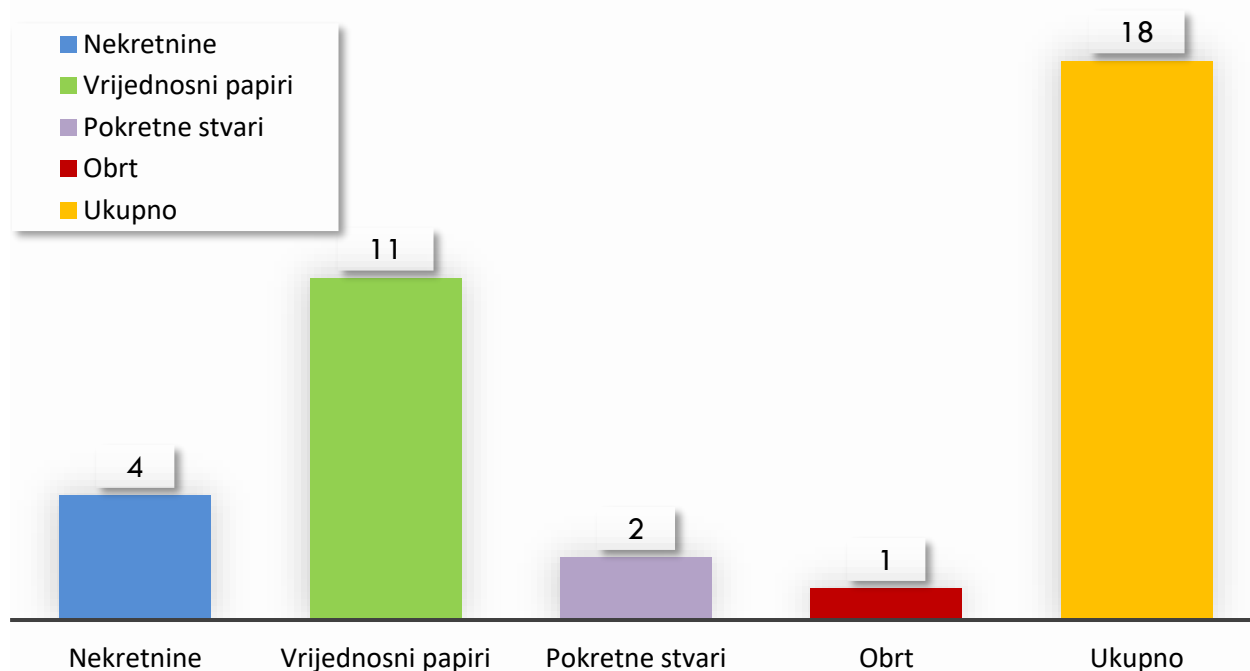
	Broj lica	Procentualno
Utvrđen nesrazmjer	48	47,05%
Utvrđen srazmjer	54	52,95%
UKUPNO PROVJERA	102	100%

Grafikon 7: Grafički prikaz utvrđenog (ne)srazmjera u do sada 102 okončane provjere

Utvrđeni nesrazmjer u 48 provjera u kojima je isti utvrđen nema obilježlja krivičnog djela, u smislu člana 20 a. i člana 21. stav (4) Zakona, te nisu povrijeđeni principi i svrha Zakona iz čl. 2. i 3. Zakona. Također, u ovim slučajevima se ne radi o namjernom prikrivanju imovine, jer se radi ili o imovini srodnika, imovini male ili nezatne vrijednosti, te naslijeđenoj ili imovini stečenoj na drugi način prije stupanja na javnu funkciju u Kantonu Sarajevo.

Grafikon 8: Prikaz broja nosioca koji nisu prijavili podatke o ličnoj imovini, po vrsti imovine

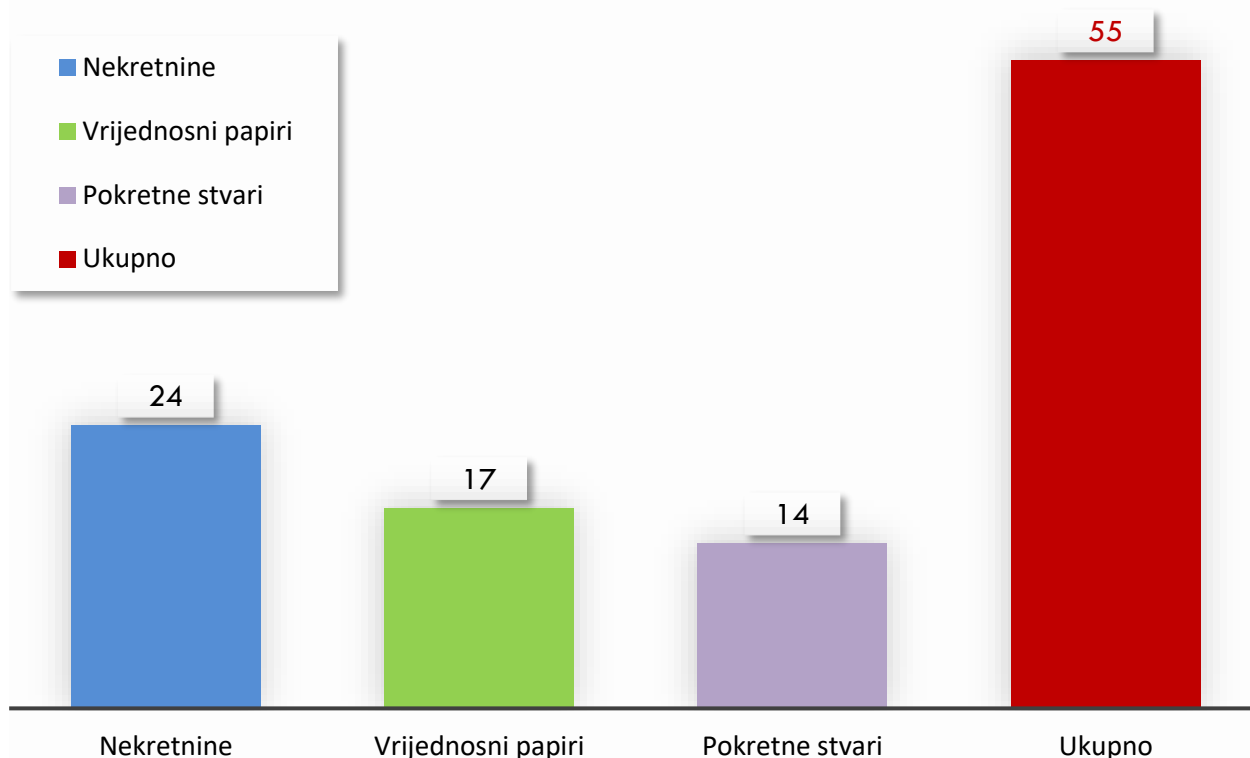
Kad je riječ o ličnoj imovini nosioca javnih funkcija, njih 4 nije prijavilo nekretnine u njihovom vlasništvu/suvlasništvu, 2 nije prijavilo pokretne stvari (putnička motorna vozila male vrijednosti), 11 nosioca nije prijavilo vrijednosne papire čiji su vlasnici, dok jedan nosilac nije prijavio da je vlasnik obrta. Što se nepokretne imovine tiče, radi se o nekretninama koje ova lica nisu stekla neposredno kupovinom, već se radi o naslijeđenoj imovini, koju su stekli prije nego što su počeli obavljati javnu funkciju. Kod motornih vozila je čest slučaj da lica koja prijavljuju imovinu pogrešno protumače član 8. stav (1) tačke b) i c) Zakona, te ne prijave motorna vozila čija je vrijednost manja od 5.000 KM, što je kod ova dva lica bio slučaj. Vezano za vlasništvo nad vrijednosnim papirima, u ovih 11 slučajeva se radi o dionicama u investicionim fondovima, a koje su ova lica stekla na osnovu certifikata koje su dobili na osnovu učešća u ratu (tzv. ratni certifikati), te ove dionice nemaju skoro nikakvu tržišnu vrijednost. Lice koje nije prijavilo obrt je u svom izjašnjenju navelo kako je on u svojoj prijavi imovine u godišnjim prihodima, kao jedan od prihoda naveo i prihode od nesamostalne djelatnosti-obrta.

Tabela 12: Tabelarni prikaz broja nosioca koji nisu prijavili podatke o ličnoj imovini

Vrsta imovine	Broj neprijavljene imovine	Procentualno
Nekretnine	4	22,22%
Pokretna imovina	2	11,11%
Vrijednosni papiri	11	61,11%
Obrt	1	5,56%
UKUPNO	18	100%

Nosioci javnih funkcija su u obavezi da prijave i imovinu svojih bliskih srodnika (roditelji, djeca, bračni/vanbračni drug, usvojitelj i usvojenik), kada je imovina bliskih srodnika odvojena od imovine nosioca javne funkcije u Kantonu Sarajevo. Nakon što je Ured ustanovio o kojim licima je riječ (na osnovu podataka iz matičnih evidencija koje smo dobili od strane matičnih ureda općina u FBiH i RS), prikupio podatke o njihovoj imovini, te prikupljene podatke analizirao, ustanovljeno je da nosioci javnih funkcija nisu prijavili svu imovinu bliskih srodnika, za koje su to po Zakonu obavezni učiniti.

Grafikon 9: Grafički prikaz neprijavljene imovine bliskih srodnika, po vrsti imovine

Kad je riječ o imovini bliskih srodnika nosioca javnih funkcija, 24 nosioca nisu prijavili nekretnine u vlasništvu/suvlasništvu bliskih srodnika, 14 nosioca nisu prijavili pokretne stvari (motorna vozila) u vlasništvu bliskih srodnika i 17 nosioca nisu prijavila vrijednosne papire u vlasništvu njihovih bliskih srodnika.

Tabela 13: Tabela prikaz neprijavljene imovine bliskih srodnika

Vrsta imovine	Broj neprijavljene imovine	Procentualno
Nekretnine	24	43,63%
Pokretna imovina	14	25,45%
Vrijednosni papiri	17	30,92%
UKUPNO	55	100%

Uredba propisuje obavezu Ureda da prije formalnog okončanja provjere, omogući subjektu provjere da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima relevantnim za provjeru. S tim u vezi Ured je sve nosioce javnih funkcija čije podatke o imovini je provjeravao, upoznao s provjerom i dao im mogućnost da se izjasne o navodima provjere, bez obzira je li provjerom utvrđen nesrazmjer ili nije. Postupak provjere se završava sačinjavanjem izvještaja o izvršenoj provjeri. Izvještaj sadrži taksativno pobrojane sve aktivnosti Ureda provedene u toku provjere podataka o imovini, podatke o eventualno utvrđenom nesrazmjeru između prijavljene imovine i imovine utvrđene provjerom, sa konkretnim podacima o kakvoj imovini se radi i preporuke za postupanje nakon provedene provjere.

V Završna izlaganja

Kako smo ranije već rekli, u ovom izvještajnom periodu Ured je imao značajan broj aktivnosti vezanih za provedbu Zakona. Jedna od aktivnosti je uspostava web aplikacije putem koje nosioci javnih funkcija mogu neposredno unositi podatke o svojoj imovini-elektronski obrazac prijave imovine. Takođe, unaprijeđen je sistem analitičkih i statističkih izvještaja u informacionom sistemu Ureda i njihov grafički prikaz. Zatim smo, kako smo to u prethodnim Informacijama i najavili, inicirali izmjene i dopune Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo, izradili tekst izmjena i dopuna ovog propisa, te iste uz obrazloženje poslali Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo. Usvojenim izmjenama i dopunama ovog zakona izjednačavaju se novčane kazne za neprijavlivanje imovine po različitim osnovama, propisuje posebno krivično djelo “Davanje lažnih podataka o imovini i prihodima” kojim se pravi jasna distinkcija između prekršaja i krivičnog djela predviđenog za povredu ovog zakona, te unapređuje sistem prijavljivanja imovine nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Ured je izradio Uputstvo o načinu popunjavanja Obrasca prijave imovine i elektronskog obrasca, koje je dostupno na internetskoj stranici Ureda i objavljeno u Službenim novinama Kantona Sarajevo (broj: 16/22). Uputstvom se na jednostavan i ilustrativan način nosiocima javne funkcije prikazuje proces popunjavanja Obrasca prijave imovine i elektronskog obrasca. U cilju upoznavanja javnosti sa novim načinima prijave imovine, te kako bi se postupak prijave imovine učinio jednostavnijim i dodatno približio nosiocima javnih funkcija, Ured je u saradnji sa Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini, izradio dva animirana video materijala. Jedan video materijal, u trajanju od dvije i pol minute, na najjednostavniji način nosioce javnih funkcija informiše i usmjerava kako i gdje prijaviti imovinu, dok duži video materijal, od 15 i pol minuta ilustrativno objašnjava na koji način popuniti elektronski obrazac. Oba video materijala se mogu pogledati na internetskoj stranici Ureda <https://www.anticorruptiks.com/>. Svrha svih provedenih aktivnosti Ureda na provedbi Zakona u 2022. godini je još efikasnija provedba ovog propisa i povećanje njegovih preventivnih efekata.

Broj: 20-02-74-1190/22

Sarajevo, 30.12.2022. godine

ŠEF UREDA

Erduan Kafedžić